ЩОМІСЯЧНИЙ ЖУРНАЛ ЦК ЛКСМ УКРАЇНИ
ДЛЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ

ISSN 0132-3288

МАЛЯТКО

6
ЧЕРВЕНЬ
1987

1 ЧЕРВНЯ — МІЖНАРОДНИЙ ДЕНЬ ЗАХИСТУ ДІТЕЙ

Вірш Марії ПОЗНАНСЬКОЇ

Проминули дні весняні,
Вже каштани одцвіли,
Стали вишеньки рум'яні,
Сливи стигнуть почали.
Ми радієм і співаєм,
Поспішаєм на ріку,
А зозуленька у гаї
Все кує: ку-ку, ку-ку.

НОВЕНЬКА

Вірш Віри БАГІРОВОЇ

До нас прийшла новенька
Сьогодні в дитсадок.
Тихенький і тоненький
У неї голосок.
А ми її — в таночок,
А ми її — у спів,
Щоб голос, як дзвіночок,
У неї забринів.

Намалювала Тамара ЄЛИСТРАТЕНКО

НАСТЯ БУДЕ КВОЧКУ ПАСТИ

Вірш Галини БИЧЕНЮК

Ходить квочка по садочку
І співає: «Квок-квок-квок»,
Щоб усі її синочки
Дружно збіглися в гурток.
Всі жовтенькі, всі пухнасті,
Мов кульбабки пишний цвіт...
Настя буде квочку пасти,
Щоб не вийшла із воріт.

Малюнки Ірини ТРОЦАК

Сонячний зайчик

Вірш Геннадія ГЛУШНЬОВА

Сонячний зайчик
Сидить на стіні
І усміхається щиро мені.
Я до стіни папірець прикладу,
Зайчика я олівцем обведу.
— Зайчику, хоч, малювати навчу?
— Хочу!— сміється,—
Якщо не втечу.

Переклала з російської Лариса КОЛОС

Стежинка

Вірш Станіслава ШАПОВАЛОВА

Стежинку прохаю:
«Постій! Постривай!»
Стежинка втікає —
«Лови-доганяй!»
У лузі кружляє,
Звертає у гай,
Ставок обминає —
«Лови-доганяй!»

ДО 65-РІЧЧЯ УТВОРЕННЯ СРСР

КАЗАХСТАН

Безкраї простори Казахстану. Колись у цьому пустельному степу казахи-кочівники випасали худобу. Жили вони в лютих нестатках. А зараз Казахстан не впізнати. Тут виросли квітучі міста й села. Тут споруджено безліч фабрик і заводів. Тут прорито канали, які щедро дають полям воду. Народ Казахстану з іншими братніми народами нашої Батьківщини будує нове щасливе життя.

НАРОДНІ ПІСЕНЬКИ

НАД ВОДОЮ ЮРТИ

**Озеро синіє,
Ряска зеленіє.
В лузі білі юрти
Стали у рядок.
Сонечко пригріє,
Вітер з гір повіє,
Засвистить і виманить
З юрт усіх діток.**

РОЗІРВИ ЛАНЦЮГ

Гра

Усі гравці стають у дві шеренги й беруться за руки, утворюючи два ланцюги. Відстань між шеренгами — десять-п'ятнадцять кроків. З кожної шеренги по черзі вибігає гравець і намагається розірвати ланцюг суперників. Кому пощастить це зробити, забирає до себе в команду двох гравців з розірваного ланцюга. А кому не вдалося розірвати ланцюг, лишається в команді суперників.

ПРИКАЗКИ

Зроблене діло здається найлегшим.

Праця — що батько з матір'ю: і поїть, і годує, і зодягає.

Намалювала Марина КИЇВСЬКА

ПУСТУНКА ЕРКЕМ-АЙ

То не зіронька у хмарці,
Ха-лі-лі! Ха-лі-лай!
Не лебідка на озерці,
Ха-лі-лі! Ха-лі-лай!
То пустунка-веселунка
Еркем-ай, Еркем-ай.

Чому верблюд озирається, як воду п'є

Казка

Колись у верблюда були гіллясті роги й довгий пишний хвіст. П'ючи з річки воду, верблюд не міг намилуватися своїм відображенням — красень та й годі!

Якось прийшов до нього олень і каже:

— Оце зібрався я в гості. Чи не позичиш мені на один вечір свої роги.

— На,— каже верблюд.— Мені не шкода.

Не встиг розпрощатися олень, як прибігає кінь. І позичив у верблюда хвоста.

Минув день, минув другий. Проте ні рогів, ні хвоста верблюдові не віддають. Нагадав верблюд оленеві про борг, а той тільки посміхається.

— Я,— каже,— тоді віддам тобі роги, як у тебе пишний хвіст виросте.

Пішов верблюд до коня. Але й кінь не віддав боргу.

— Верну,— каже,— тобі хвоста, як у тебе роги виростуть. Відтоді верблюд, п'ючи воду, завжди озирається, чи не йдуть олень з конем.

Переклав з казахської Олександр ПЕТЬКУН

РОСИНКА

Вірш Михайла МОГИЛЕВИЧА

Подивися — он росинка
Впала вранці на травинку.
Сонце глянуло з-за віт
І росинці шле привіт.
Ліс густий розплющив очі:
«Ой, як гарно скрізь!»— шепоче.

ДРУЗІ, ЧОГО НЕ МОЖНА РОБИТИ В ЛІСІ? ХТО НАПИШЕ П'ЯТЬ ТАКИХ ПРАВИЛ, ОТРИМАЄ ПОДАРУНОК ВІД ЛІСОВИЧКА.

СИНИЧКИ

Якось після грози ішла я сквериком. Бачу, над стежкою похилилася стара дуплиста верба. Зазирнула я в дупло, а там — гніздечко. І що дивно — все воно було синьо-червоне. Виявляється, синички насмикали собі ниток та ворсинок із барвистих дитячих ковдрочок, які вивішували провітрювати няні дитсадочка, розташованого поблизу від скверика.

Взагалі синички дуже дбайливі господині. Ті з них, що живуть у лісі, наносять до свого помешкання і моху, й лосиної вовни, і пір'я, і погублених лисицею жмутиків рудих ворсинок. У такому гніздечку маленьким синичатам і тепло, й затишно.

Саме тепер, у червні, в багатьох лісових співаків вилуплюються з яєчок пташенята. Тож коли будете на прогулянці, не турбуйте їх.

КАЛИНКА

Намалювала Любов СЕРГЄЄВА

Вірш Володимира ОРЛОВА

В майстерню дві киці
Смугасті, прудкі,
Прийшли замовляти
Собі чобітки.
— Зарадьте нам,—
Кажуть,—
Дідусику швець,
Стоптали ми взуванку
Всю нанівець.
А нам треба в гості
Наступного дня,
Бо нас запросило
Одне цуценя.
— Гаразд,— каже швець,—
Прислужуся вам, киці,
Пошити взуття —
Це для мене дрібниці.
Та тільки признатися
Мушу спочатку:
До мене ходили
Самі лиш дівчатка.
І так воно вийшло,
Пробачте, що — ох!—
Навчився лічити
Я тільки до двох.
Зроблю чобіточки
Вам гарні умить,
Та скільки в вас ніг —
Полічіть і скажіть.
У відповідь киці
Понурили очі.
Хто їм допоможе,
Малята?
Хто хоче?

Переклав з російської Леонід СОРОКА
Намалював Яким ЛЕВИЧ

П'ятеро з одного стручка

Казка

Написав Ганс-Крістіан АНДЕРСЕН
Намалював Олександр АГАФОНОВ

У стручку сиділо п'ять горошинок; вони були зелені, і стручок зелений,— то горошинки вирішили, що весь світ теж зелений, і це було справді так! Стручок ріс, росли й горошинки; всі вони сиділи рівним рядочком — така вже була у них оселя! Ззовні стручок освітлювало й зігрівало сонце, а дощик обмивав його, всередині стручка було тепло й затишно, удень світло, а вночі темно, як воно, власне, й має бути. Горошинки росли собі й росли і що далі, то більше замислювалися, сидячи в стручку: адже їм хоч щось треба було робити! «Невже я завжди так і сидітиму тут?— думала кожна з них.— Від тривалого сидіння

ще заклякнеш! Я відчуваю, що там, за стіною, щось є!»

Минуло кілька тижнів, горошинки вижовкли, пожовк і стручок.

— Увесь світ жовкне!— казали вони, і це теж була правда.

І тут горошинки почули хрускіт: хтось зірвав стручок і засунув його до кишені, ущерть набитої стручками.

— Ну, зараз нас випустять на волю!— вигукнули горошинки й стали чекати.

— Хотіла б я знати, кому з нас п'ятьох поталанить найбільше?— мовила найдрібніша горошинка.— Ну, та про це ми скоро дізнаємось.

— Будь, що буде!— сказала найбільша з них.

Трісь!— стручок луснув, і всі п'ять горошинок викотилися на яскраве сонячне світло. Маленький хлопчик тримав їх на долоні й казав, що вони знадобляться йому для пугача. Він тут-таки зарядив пугач горошинкою і вистрелив.

— Я лечу в широкий світ! Упіймай мене, якщо можеш!— пропищала перша горошинка.

— А я,— сказала друга,— полечу просто на сонце; сонце — це якраз той стручок, що мені треба!— і теж зникла.

Дві інші горошинки проказали:

— Хай би де ми опинились, ми там спатимемо.

І хоч вони скотилися на землю, уникнути пугача їм теж не вдалося.

— Хай буде, що буде!— сказала остання горошинка, злітаючи догори. Вона впала на старе дощане підвіконня й закотилася в шпарку, де була м'якенька земля й ріс мох.

У тісній кімнатці на горищі мешкала бідна жінка, яка щодня ходила по чужих людях топити печі, пиляти дрова і взагалі робити всяку важку роботу. Жінка була і дужа, й сумлінна, та все одно жила в нестатках. Удома в неї лежала її єдина донька-підліток, яку вже цілий рік змагала хвороба. Дівчинка терпеливо й тихо лежала в ліжку, поки мати ходила на заробітки.

Переклад з датської.
Закінчення в наступному номері

ЛЯЛЕЧКА ЛЕНУЦА

Розповіла Марина СЛОВ'ЯНОВА

Фото Євгена ГОРБУНОВА

Взяла Лєнуца відра, підхопила їх на коромисло й пішла до криниці по воду. Ступила за ворота — а назустріч їй пес Білан. І в зубах у нього — кошик.

— Ходімо, Біланчику, зі мною,— запропонувала Лєнуца.

Песик поклав кошика на моріжок і заперечно похитав головою:

— Ніколи мені. Бачиш, я тітоньці Маргариті нитки несу.

Попрямувала Лєнуца далі. Вийшла на освітлену сонцем галявку. А там двоє чабанів отару овець пасуть.

— Куди це ти, дівчинко, мандруєш?— запитав у Лєнуци старий чабан.

— У яр до криниці.

— Ну що ж, поспішай. Там твої подружки таночок водять.

І справді, неподалік від криниці танцювали, взявшися за руки, Лєнуцині подружки — і Лучіка, і Ануца, і Маріуца...

Кожну з цих кумедних лялечок злагоджено із стебла рогозу. В Молдавії його називають папурою. Папуру спочатку очищають, вимочують, сушать, а тоді вже плетуть з неї і кошики, й сумки, і серветки, й килимки, і найрозмаїтіші дитячі іграшки.

Є в Молдавії народні майстри, що широко уславили себе виробами з папури. І почесне місце між них належить Маргариті Миколаївні Басмановій, яку ви бачите на фото.

МАЛЯТКО

Засноввно 1960 р.
Кнїв.
Видввннцтво ЦК ЛКСМУ «Мьлодь»

МАЛЫШОК
№ 6 (330) 1987
Ежемесячный журнвл ЦК ЛКСМУ
для детей дошкольного возраста
(На укрвинском языке)
Основан в 1960 г.
Орденв «Знак Почетв»
издвтельство ЦК ЛКСМУ «Молодь».
Адрес редвкцни: 252119, Кнев-119,
ул. Пархоменко 38—44.
Тел. 446-58-82, 441-04-75.

Здано до нвбору 18. 03. 87.
Підпнсвно до друку 22.04.87.
Формвт видання $84 \times 108^1/_{16}$.
Друк офсетний.
Умовн. друк. арк 1, 68.
Умовн. фарбовідб. 10,08.
Обл. внд. врк. 2,67.
Тнрвж 666200 пр. Зам. 7-79.

Поліграфкомбінат
ЦК ЛКСМУ «Молодь».
252119, Кнїв-119,
вул. Пврхоменкв, 38—44.
Полигрвфкомбннвт
ЦК ЛКСМУ «Молодь».
252119, Киев-119,
ул. Пврхоменко, 38—44.

Малюнок нв обклвдинці
тв мвкет Ірнни Остроменської

Текст нвбрвно із застосувввнням
вітчнзняного фотонабірного
комплексу «Каскад»

ІГРИ ТВОЇХ ДРУЗІВ

«ДОЗОРЕЦЬ» І «ПОСЛАНЦІ»

Гра маленьких афганців

Діти діляться на два гурточки. Один гурток відходить від іншого кроків на двадцять чи тридцять. Рівно посередині між них стає дозорець. За його сигналом від кожного гурточка вибігає посланець. Хто з них примчав до дозорця першим, той дістає право забрати другого посланця до свого гурту. Ця гра буде ще цікавіша, якщо до дозорця не просто бігти, а скакати на одній нозі. Ну, а остаточна перемога за тим гуртком, у якого на кінець гри гравців виявиться більше.

ЩО Я БАЧУ?

Гра німецьких дітей

Хтось один виходить насередину утвореного гравцями кружка, якусь мить роззирається, а тоді голосно вигукує: «Жовте!» Всі намагаються відгадати, що саме під словом «жовте» малося на увазі. Здається, поблизу нічого такого немає. Коли ж ні — он із густої трави ледь визирає кульбабка. Хто перший побачив її і назвав, той міняється місцем з гравцем, що стояв у центрі кружка. Після цього гра на кольори триває.

Малюнки Людмили МІТЧЕНКО

Вірші поетів зарубіжних країн

МАЛЯТКОВА БІБЛІОТЕЧКА

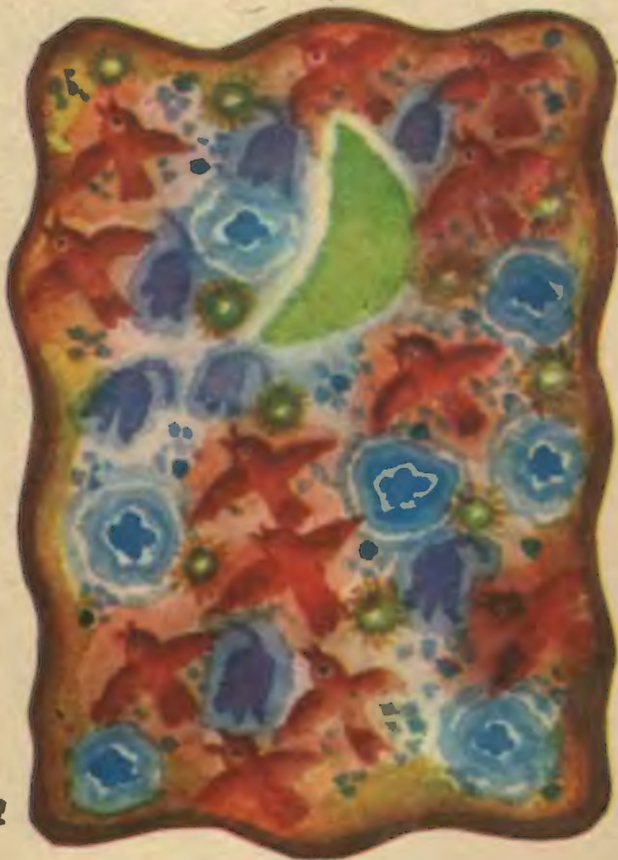
НА ДОБРАНІЧ!

Вірш Моріса КАРЕМА

Покотило сонце з хмар
За майдан і за бульвар,
За будинки білі,
По асфальтах чорних,
І мій песик білий
Вже тепер не білий,
І мій котик чорний
Вже тепер не чорний.
Вже не стало білого
І не стало чорного:
Посіріло все ураз —
На добраніч! Спати час!

Переклав з французької
Олег ЖУПАНСЬКИЙ

Малюнки Людмили ЗАГІРНОЇ

ЦВІКІ-ВІКІ-ГОРОБЕЦЬ

Вірш Едварда ЛІРА

Цвікі-Вікі-Горобець
Сів спочити на дубець,
Де дружина Горобчиха
Пісеньку співала стиха
Та робила з комашні
Пироги для дітлашні,
Для п'ятьох діточок,
Гороб'яточок.

Переклав з англійської
Олександр МОКРОВОЛЬСЬКИЙ

НЕРОЗУМНІ ЛОШАТА

Вірш Фам ХО

Тато-кінь купив підкови —
Дзінь-дзілінь!
Креше іскри малинові
На бруківці кінь.
За конем біжать лошата,
«Зупинись!— кричать.—
В тебе ноги, любий тату,
У вогні горять».

Переклав з в'єтнамської
Петро ТУРОВИЧ

ДВА МІШКИ

Вірш Іто МАСАО

І щебетання, і співи пташок
Я заховаю в червоний мішок,
А ніжне бриніння
Квіток польових
Я заховаю в синій свій міх.
Потім під вечір я залюбки
Швидко розв'яжу
Обидва мішки —
І залунають довкола пісні,
Ніжні, веселі і голосні.

Переклав з японської
Дмитро БУЛИНЬКО

МАЛА ДРУКАРКА

Вірш Людвіка-Єжі КЕРНА

Я по клавішах — цок-цок!
За рядком біжить рядок.
Друкую без упину
Цілісіньку годину
Й таке надрукувала,
Що й мама не вчитала.

Переклав з польської
Анатолій ГРИГОРУК

4

СОННЕ КОШЕНЯТКО

Вірш Франтішека ГРУБІНА

**— Якщо кошенятко
Лягло біля лавки,
Сховавши і мордочку,
Й хвостик, і лапки,
То що з нього вийшлю,
Скажи нам, дружок.
— А що з нього вийшло!—
Пухкенький клубок.**

**Переклав з чеської
Андрій ІСАЧЕНКО**

13

8

ПІСЕНЬКА ЮНГИ

Вірш Турб'єрна ЕГНЕРА

**Моє ім'я — Юхáнес,
Ми залишаєм порт,
Шкода, що рідко бачу
Я рідний Флеккефьорд.
Та радо інші стрінуть
Нас села і міста,
Бо наші оселедці —
Це просто смакота.**

**Переклав з норвезької
Валерій ШВЕЦЬ**

9